

Врз основа на член 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА СПОГОДБАТА МЕЃУ ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА И СОЈУЗНАТА ВЛАДА НА СОЈУЗНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА ЗА ЗАЕМНО ПОТТИКНУВАЊЕ И ЗАШТИТА НА ИНВЕСТИЦИИТЕ

Се прогласува Законот за ратификација на Спогодбата меѓу Владата на Република Македонија и Сојузната влада на Сојузна Република Југославија за заемно поттикнување и заштита на инвестициите, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 18 декември 1996 година.

Број 08-4138/1
18 декември 1996 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Киро Глигоров, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Тито Петковски, с.р.

ЗА К О Н

ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА СПОГОДБАТА МЕЃУ ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА И СОЈУЗНАТА ВЛАДА НА СОЈУЗНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА ЗА ЗАЕМНО ПОТТИКНУВАЊЕ И ЗАШТИТА НА ИНВЕСТИЦИИТЕ

Член 1

Се ратификува Спогодбата меѓу Владата на Република Македонија и Сојузната влада на Сојузна Република Југославија за заемно поттикнување и заштита на инвестициите, склучена во Скопје на 4 септември 1996 година.

Член 2

Спогодбата во оригинал на македонски, српски и на англиски јазик гласи:

СПОГОДБА

МЕЃУ

ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

И

СОЈУЗНАТА ВЛАДА НА
СОЈУЗНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

ЗА ЗАЕМНО ПОТТИКНУВАЊЕ И ЗАШТИТА НА ИНВЕСТИЦИИТЕ

Владата на Република Македонија и Сојузната Влада на Сојузна Република Југославија (во натамошниот текст: "Договорни страни"),

Со желба за создавање поволни услови за зголемување на стопанската соработка меѓу Договорните страни,

Со цел да се создадат и одржуваат поволни услови за заемни вложувања,

Уверени дека поттикнувањето и заштитата на инвестициите ќе придонесат за јакнење на претприемачките иницијативи и со тоа значително ќе придонесат за развој на стопанските односи меѓу Договорните страни,

Се договорија за следново:

Член I Дефиниции

1. Во смисла на оваа спогодба:

Изразот "инвестиција" означува секој вид средства кои инвеститорот од едната Договорна страна ги вложува на територијата на Другата договорна страна, во согласност со нејзините закони и прописи и опфаќа посебно, но не и исклучиво:

а) подвижен и недвижен имот и сите други права на сопственост *in rem*, како што се хипотека, залог или гаранција;

б) акции, обврзници како и други видови хартии од вредност и удели во компании;

в) побарувања во пари или било кои други побарувања врз основа на договор кои имаат економска вредност;

г) права од интелектуална сопственост, како што се: авторски права и други сродни права и права на индустриска сопственост, како што се: патенти, лиценци, индустриски дизајн или модели, трговски знаци, како и *good will*, технички постапки и *know how*;

д) концесии во согласност со законите и прописите на Договорната страна на чија територија се врши инвестирање, вклучувајќи ги концесиите за истражување, вадење и користење на природни богатства.

Промената на формата во која средствата се инвестираат нема да влијае на нивниот карактер како инвестиција.

2. Изразот "инвеститор" се однесува на секое физичко или правно лице на едната Договорна страна кое инвестира на територијата на другата Договорна страна.

а) Под физичко лице се подразбира лице кое има државјанство на едната Договорна страна и инвестира на територијата на другата Договорна страна.

б) Под правно лице се подразбира конституирано, основано или на друг начин правосилно организирано правно лице во согласност со законите и прописите на едната Договорна страна, кое има седиште на територијата на таа Договорна страна и кое инвестира на територијата на другата Договорна страна.

3. Изразот "приход" ги означува приходите кои произлегуваат од инвестирањето и опаќаат посебно, но не и исклучиво: профит, капитална добивка, дивиденди, реинвестиран капитал, камати, авторски хонорари, надоместоци за патенти и лиценци, како и други слични надоместоци.

4. Изразот "територија" означува:

а) во случајот на Република Македонија: територијата на Република Македонија вклучувајќи го подрачјето на копно, водените површини и воздушниот простор, на кои во согласност со своите закони и прописи и со меѓународното право ги врши своите суверени права и јурисдикција;

б) во случајот на Сојузна Република Југославија: територијата на Сојузна Република Југославија вклучувајќи ја површината опфатена со копнените граници, како и подрачјето на море, морското дно и неговото подземје во територијалното море на кое има суверени права и јурисдикција во согласност со своите закони и прописи и меѓународното право.

Член 2

Поттикнување и заштита на инвестициите

1. Секоја Договорна страна ќе ги поттикнува и ќе создава поволни услови за инвеститорите на другата Договорна страна за инвестирање на нејзината територија и ќе ги одобрува таквите инвестиции во согласност со своите закони и прописи.

2. Инвестициите на инвеститорите од било која Договорна страна во секое време ќе уживаат праведен и рамноправен третман, целосна заштита и безбедност на територијата на другата Договорна страна.

Член 3

Национален третман и третман на најповластена нација

1. Секоја Договорна страна на својата територија ќе обезбеди правичен и непристрасен третман на инвестициите на инвеститорите од другата Договорна страна. Овој третман нема да биде понеповолен од оној кој секоја Договорна страна го обезбедува за инвестициите на сопствените инвеститори или на инвеститори од трета држава.

2. Секоја Договорна страна на својата територија на инвеститорите од другата Договорна страна, во поглед на управување, одржување, користење, уживање или располагање со нивните инвестиции ќе им обезбеди третман кој не е понеповолен од оној кој го доделува на сопствените инвеститори или на инвеститори од трети земји, во зависност од тоа кој е поповолен.

3. Одредбите од став 1 и 2 на овој член нема да се подразбираат така да ја обврзуваат едната Договорна страна на инвеститорите од другата Договорна страна да им дава било какви погодности во третманот, преференцијали или привилегии кои првата Договорна страна може да ги доделува на:

а) царинска унија, слободна трговска зона, монетарна унија или слична меѓународна спогодба со која се основаат вакви униии или други форми на регионална соработка, на која било Договорна страна е или може да стане потписник, или

б) било каква меѓународна спогодба или аранжман кој во целост или делумно се однесува на оданочување.

Член 4

Надомест на загуби

На инвеститорите на едната Договорна страна чии инвестиции на територијата на другата Договорна страна претрпат загуби заради војна или друг вооружен судир, вонредни состојби, побуни, востанија или немири на територијата на другата Договорна страна, таа ќе обезбеди, во поглед на враќање, обештетување, надоместување или на друг начин намирување на загубите, третман кој нема да биде понеповолен од оној кој другата Договорна страна го дава на сопствените инвеститори или на инвеститори од било која трета држава. Плаќањата по овој основ ќе се вршат без непотребно одлагање и ќе бидат слободно трансферабилни.

Член 5

Експропријација

Инвестициите на инвеститорите од било која Договорна страна нема да бидат национализирани, експроприрани, ниту подведени на мерки со еднакво дејство како на експропријација или национализација (во натамошниот текст: "експропријација") на територијата на другата Договорна страна, освен заради јавен интерес. Експропријација ќе се врши со примена на закон, на недискриминаторна основа, со адекватен надомест кој ќе се изврши без непотребно одлагање. Ваквиот надомест ќе одговара на пазарната вредност на експроприраната инвестиција непосредно пред експропријацијата или пред предстојната експропријација да стане општо познат факт, во зависност од тоа што пред тоа се случило, вклучувајќи ја каматата пресметана врз LIBOR основа, на годишно ниво, до датумот на исплатата и ќе биде исплатена без непотребно одлагање, не подолго од три месеци и слободно трансферибилна.

Член 6

Трансфери

1. Секоја Договорна страна, по плаќањата на сите фискални и други обврски на инвеститорот од другата Договорна страна, ќе им гарантира на инвеститорите од другата Договорна страна, во согласност со законите и прописите на првата Договорна страна, слободен трансфер на плаќањата кои се однесуваат на нивните инвестиции, а посебно, но не и исклучиво на:

а) капиталот и дополнителните средства за одржување или зголемување на инвестициите;

- б) приходите во согласност со член 1 на оваа спогодба;
- в) средствата од отплати на кредити и заеми;
- г) приходите од потполна или делумна продажба или ликвидација на инвестицијата;
- д) средствата платени во смисла на член 4,5 и 7 од оваа спогодба.

2. Трансферите од ставот 1 на овој член ќе се вршат без непотребно одлагање во конвертибилна валута, по официјалниот курс кој важи на денот на трансферот на територијата на Договорната страна каде што се реализира инвестицијата.

Член 7 Суброгација

1. Ако едната Договорна страна или нејзина овластена институција изврши плаќање на сопствените инвеститори според гаранцијата која ја одобрила за инвестирање на територијата на другата Договорна страна, другата Договорна страна ќе признае:

а) доделување, според закон или во согласност со правната трансакција, било какво право или побарување на инвеститор на првата Договорна страна или од нејзе овластена институција, како и

б) дека првата Договорна страна или нејзина овластена институција според суброгацијата е овластена да остварува права или реализира побарувања на инвеститор и ќе преземе обврски кои се однесуваат на инвестициите.

2. Суброгираните права или побарувања нема да ги надминуваат првобитните права или побарувања на инвеститорот.

3. Суброгација на правата и обврските на осигурениот инвеститор, исто така, се однесува и на трансферот на плаќањата кој се врши во согласност со член 6 од оваа спогодба.

Член 8 Решавање на спорови меѓу Договорните страни

1. Споровите меѓу Договорните страни во врска со толкувањата или примената на оваа спогодба ќе се решаваат, во што е можно поголема мерка, со преговори меѓу Договорните страни.

2. Доколку спорот меѓу Договорните страни не може да се реши на овој начин во рок од шест месеци од започнувањето на преговорите, спорот, на барање на едната Договорна страна, ќе биде поднесен на арбитражен суд.

3. Арбитражниот суд од став 2 на овој член ќе се конституира на АД НОС основа, за секој одделен случај, на следниот начин: во рок од 3 месеци од приемот на барањето за арбитража секоја

Договорна страна ќе именува по еден член на судот. Овие два члена, во рок од два месеци, ќе одберат трет член на судот - државјанин на трета земја, кој со согласност на двете Договорни страни, ќе биде именуван за претседател на судот.

4. Доколку во роковите утврдени во ставот 3 на овој член не се конституира арбитражниот суд, и едната и другата Договорна страна може, без спогодба од било кој вид, да побара од претседателот на Меѓународниот суд на правдата да ги изврши потребните именувања. Доколку претседателот е државјанин на едната или на другата Договорна страна, или ако на друг начин е спречен да ја врши оваа функција, ќе се побара од потпретседателот да ги изврши потребните именувања. Доколку потпретседателот е државјанин на едната или на другата Договорна страна, или ако и тој е спречен да ја врши оваа функција, следниот по старешинство член на Меѓународниот суд на правдата, кој не е државјанин на едната или на другата Договорна страна, ќе биде замолен да ги изврши потребните именувања.

5. Арбитражниот суд одлуките ќе ги донесува врз основа на одредбите на оваа спогодба, како и општо прифатените принципи и правила на меѓународното право. Арбитражниот суд одлуките ги донесува со мнозинство гласови. Овие одлуки се конечни и задолжителни за двете Договорни страни. Судот утврдува сопствена постапка на работа.

6. Секоја Договорна страна ќе ги поднесува трошоците за својот член на судот и неговото учество во арбитражната постапка. Трошоците за претседателот и останатите трошоци подеднакво ги поднесуваат Договорните страни.

Член 9

Решавање спорови меѓу едната Договорна страна и инвеститорите на другата Договорна страна

1. Споровите меѓу инвеститорите на едната Договорна страна и другата Договорна страна во врска со обврските на другата Договорна страна по основа на оваа Спогодба, а во врска со инвестициите на инвеститорите на првата Договорна страна, ќе се решаваат во најголема можна мерка по пат на преговори.

2. Доколку споровите наведени во ставот 1 на овој член не можат да се решат по пат на преговори во рок од шест месеци од денот на приемот на писменото известување за настанатиот спор, и едната и другата страна во спорот ќе имаат право да поднесат барање за решавање пред надлежниот суд на Договорната страна која е страна во спорот.

3. Наместо со примена на одредбата од ставот 2 на оваа спогодба и едната и другата страна во спорот може спорот да го упати на арбитражно решавање на:

а) AD HOC арбитражен суд во согласност со Арбитражните правила на Комисијата за меѓународна трговија на Обединетите нации (UNCITRAL), или

б) Меѓународниот центар за решавање на инвестициони спорови, во случај двете Договорни страни да се потписници на Конвенцијата за решавање на инвестициони спорови меѓу држави и државјани на други држави, отворена за потпишување во Вашингтон на 18 Март 1965 (Конвенција ICSID).

4. Пресудата ќе биде конечна и задолжителна за двете страни во спорт и ќе биде спроведена во согласност со законите и прописите на Договорната страна на чија територија инвестицијата е реализирана.

Член 10

Примена на други одредби

Доколку законите на Договорните страни, односно сегашните или идни меѓународни спогодби меѓу Договорните страни или други меѓународни спогодби чии потписници се Договорните страни, содржат одредби, со кои, на инвестициите на инвеститорите на другата Договорна страна, им се дава третман кој е поповолен од третманот кој се обезбедува со оваа спогодба, таквите закони и спогодби, во мерка која е поповолна ќе имаат предност над оваа спогодба.

Член 11

Консултации

Претставници на Договорните страни, по потреба ќе одржуваат консултации во врска со прашања кои се однесуваат на примената на оваа спогодба. Консултациите ќе се одржуваат на предлог на една Договорна страна, во место и време кое ќе се договори по дипломатски пат.

Член 12

Примена на спогодбата

Оваа спогодба ќе се применува на инвестициите на територијата на Договорната страна кои, во согласност со своите закони и прописи, ги вршат инвеститорите на другата Договорна страна од денот на влегувањето во сила на оваа Спогодба.

Член 13

Влегување во сила, траење и престанок на важење на спогодбата

1. Оваа спогодба подлежи на ратификација и влегува во сила на денот на размената на инструментите за ратификација.

2. Оваа спогодба се склучува за период од десет години и автоматски понатаму продолжува да важи во сукцесивни периоди од десет години, освен ако едната Договорна страна писмено не ја извести

другата Договорна страна, најмалку дванаесет месеци пред истекот на рокот, за својата намера да ја раскине спогодбата.

3. На инвестициите реализирани пред настапувањето на откажувањето на оваа спогодба одредбите од член 1 до 12 и понатаму ќе важат во период од наредни десет години од тој датум.

Во потврда на тоа доле потпишаните лица, овластени од своите влади, ја потпишаа оваа спогодба.

Составено во Скопје на ден 4 септември 1996 година во два оригинала, на македонски, српски и англиски јазик, со тоа што сите текстови подеднакво се автентични. Во случај на разлики во толкувањето, текстот на англиски јазик е меродавен.

ЗА ВЛАДАТА НА
РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

д-р Таки Фити с.р.

ЗА СОЈУЗНАТА ВЛАДА НА
СОЈУЗНА РЕПУБЛИКА

ЈУГОСЛАВИЈА

Ѓорѓе Ширадовиќ с.р.

СПОРАЗУМ

измеѓу

ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ МАКЕДОНИЈЕ

И

САВЕЗНЕ ВЛАДЕ САВЕЗНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

О УЗАЈАМНОМ ПОДСТИЦАЊУ И ЗАШТИТИ УЛАГАЊА

Влада Републике Македоније и Савезна Влада Савезне Републике Југославије (у даљем тексту: "Стране уговорнице"),

У жељи да створе повољне услове за повећање привредне сарадње измеѓу Страна уговорница,

У намери да створе и одржавају повољне услове за узајамна улагања,

Уверене да ће подстицање и заштита улагања допринети јачању предузетничких иницијатива и тиме значајно допринети развоју привредних односа измеѓу Страна уговорница,

Споразумеле су се о следећем: